1. Trên m□c Trao đ□i c□a báo Văn ngh□ g□n đây, xu□t hi□n m□t lo□t ý ki□n bàn v□ vi□c đ□i m□i ph□□ng pháp d□y h□c Ng□ văn - m□t v□n đ□ tuy đã đ□□c nói đ□n nhi□u, song ch□a bao gi□ h□t tính th□i s□, nh□t là hi□n nay, khi nh□ng thông tin v□ vi□c d□y h□c, thi c□ môn Văn □ n□□c ngoài không còn xa l□, và khi b□ sách giáo khoa Ng□ văn m□i đ□□c đ□a vào gi□ng d□y trong nhà tr□□ng. Trong bài báo đăng trên Văn ngh□ s□ 10, 7 - 3 - 2009, GS Tr□n Đình S□ nêu th□ng v□n đ□: mu□n đ□i m□i căn b□n ph□□ng pháp d□y h□c văn, không có con đ□□ng nào khác là ph□i tr□ v□ v□i văn b□n văn h□c. T□ t□□ng □y đ□□c hình thành t□ nh□n th□c c□a ông v□ th□c tr□ng d□y h□c văn trong nhà tr□□ng b□y lâu nay: □y là ki□u d□y h□c l□y th□ b□n thay cho văn b□n. Th□ b□n mà Tr□n Đình S□ nói đ□n □ đây g□m bài so□n c□a th□y và các tài li□u tham kh□o đ□ lo□i, đ□ ki□u, ch□t l□□ng r□t khác nhau, đ□y r□y trên th□ tr□□ng sách hi□n nay. Theo Tr□n Đình S□, chính s□ l□ thu□c quá m□c c□a h□c sinh vào các th□ b□n đã đ□y các em vào tình tr□ng th□ đ□ng, luôn luôn ch□ đ□i nh□ng k□t qu□ mà ng□□i khác c□m nghĩ h□, m□t kh□ năng t□ mình thâm nh□p vào th□ gi□i ngh□ thu□t c□a tác ph□m văn ch□□ng đ□ nói lên nh□ng c□m nh□n, nh□ng rung đ□ng c□a chính b□ óc, con tim c□a mình b□ng chính l□i l□ c□a mình. M□i s□ b□t □n c□a tình tr□ng d□y h□c văn b□y lâu nay có ngu□n g□c t□ đó.

Cách đ□t v□n đ□, cách mô t□ th□c tr□ng và đ□ xu□t gi□i pháp c□a GS Tr□n Đình S□ khi□n nh□ng ai quan tâm đ□n lĩnh v□c này ph□i suy nghĩ. Lo□t bài đ□□c công b□ trên báo Văn ngh□ ti□p sau đó, dù thu□c lo□i ý ki□n ph□n đ□i hay tán đ□ng, ho□c nhân đó mà bàn sâu thêm v□ ph□□ng pháp d□y h□c văn, đ□u cho th□y v□n đ□ mà Tr□n Đình S□ đ□t ra đã không r□i vào im l□ng.

2. Theo tôi, v□i t□ t□□ng c□t lõi đ□□c nêu trong bài báo, GS Tr□n Đình S□ đã ch□ r□t trúng căn b□nh kinh niên trong d□y h□c văn □ nhà tr□□ng chúng ta.

2.1. Không th□ ph□ nh□n r□ng, kho□ng m□t th□p niên tr□ l□i đây, vi□c đ□i m□i cách d□y h□c văn đã đ□□c ti□n hành r□ng kh□p trong c□ n□□c. Vai trò và m□i quan h□ gi□a ng□□i d□y và ng□□i h□c đã khác tr□□c. S□ ch□ đ□ng, tích c□c c□a h□c sinh trong gi□ h□c đ□□c đ□ cao. Các ph□□ng ti□n d□y h□c phong phú h□n. Tuy nhiên, t□t c□ nh□ng gì di□n ra □ môn Văn nh□ th□, ch□ng qua cũng ch□ là s□ khúc x□ nh□ng ti□n b□ chung v□ quan ni□m d□y h□c hi□n đ□i. Cái g□i là "t□ t□□ng d□y h□c văn theo h□□ng coi tr□ng ho□t đ□ng c□a h□c sinh, giáo viên là ng□□i đ□nh h□□ng t□ ch□c, không ph□i là ng□□i truy□n đ□o, áp đ□t" mà Nguy□n Minh Ph□□ng nêu lên (Văn ngh□ s□ 13, 28 - 3 - 2009) nh□ m□t b□ng ch□ng v□ thành t□u đ□i m□i d□y h□c văn, th□c ch□t v□n n□m trong cái khuôn chung c□a giáo d□c h□c. Hoàn toàn có th□ dùng m□nh đ□ □y cho vi□c đánh giá hi□n tr□ng d□y h□c □ b□t kì môn nào.
Rõ ràng, trong th□c t□, ch□a có đ□□c s□ đ□i m□i căn b□n, tri□t đ□ d□a trên đ□c thù môn Ng□ văn ph□n ánh trong m□i quan h□ b□ ba h□u c□: th□y giáo (ng□□i h□□ng d□n, t□ ch□c) - h□c sinh (ch□

th□ ti□p nh□n) - văn b□n (đ□i t□□ng c□a s□ ti□p nh□n). Nêu v□n đ□ này, tôi hoàn toàn ý th□c đ□□c đây là đi□m nh□y c□m, d□ thu hút nh□ng ý ki□n ng□□c chi□u. Ch□ng h□n, ai đó có th□ ch□t v□n: ch□ng l□ vi□c d□y h□c văn nh□ đã ti□n hành □ ta b□y lâu mà v□n ch□a đúng đ□c thù b□ môn hay sao ? Th□ nào m□i đ□□c xem là đ□i m□i tri□t đ□ ? Tr□ l□i cho nh□ng nghi v□n kia không h□ đ□n gi□n, không d□ gói g□n trong m□t vài câu. Theo tôi, m□u ch□t c□a v□n đ□ chính là □ ch□: d□t khoát không đ□ th□ b□n thay cho văn b□n nh□ tình tr□ng d□y h□c văn lâu nay đã đ□□c GS Tr□n Đình S□ báo đ□ng. Ph□i nh□n th□c nh□ th□, m□i mong tìm ra con đ□□ng h□u hi□u, t□ đó, m□i ho□t đ□ng đ□i m□i ph□□ng pháp m□i có th□ đúng h□□ng, thông su□t.
N□u tham d□ m□t gi□ d□y ng□ văn c□a ng□□i giáo viên hi□n nay (nh□t là gi□ thao gi□ng, h□i gi□ng), ta s□ nh□n th□y nh□ng n□ l□c đáng k□ trong vi□c thay đ□i cách d□y. T□ đ□c chép mà GS Tr□n Đình S□ phê phán không còn ph□ bi□n, thay vào đó, giáo viên có th□ thuy□t gi□ng, có th□ dùng ph□□ng pháp đàm tho□i (th□y h□i, trò tr□ l□i), l□i cũng có th□ chia nhóm cho h□c sinh trao đ□i v□i nhau, sau đó nhóm tr□□ng nêu ý ki□n đ□ c□ l□p cùng th□o lu□n. Ph□n c□ng c□ bài h□c, nhi□u giáo viên đã đ□a ra các câu h□i tr□c nghi□m cho h□c sinh suy nghĩ và tr□ l□i nhanh. Tóm l□i, r□t nhi□u th□ pháp, m□o m□c đ□□c áp d□ng, đ□c bi□t là □ nh□ng giáo viên thông minh, ham tìm tòi, giàu sáng ki□n. Gi□ d□y h□c có lúc r□t sinh đ□ng, sôi n□i và không kém h□ng thú, nh□t là khi c□ th□y và trò cùng hoan h□ vì ng□□i h□i và ng□□i đáp đã tr□ nên "ý h□p tâm đ□u".

2.2. Th□ nh□ng, ngay c□ nh□ng gi□ d□y đ□□c đánh giá cao v□ đ□i m□i ph□□ng pháp nh□ v□y, h□c sinh v□n ch□a th□c s□ ch□ đ□ng hoàn toàn tr□□c văn b□n. D□□ng nh□ d□□i s□ d□n d□t khôn khéo c□a th□y, các em đang c□ g□ng ti□m c□n v□i m□t chân lí, m□t chu□n m□c tri th□c văn c□ th□, chính xác nào đó, trong khi l□ ra, đ□i di□n v□i văn b□n, nh□t là văn b□n ngh□ thu□t, là các em đ□□c đ□i di□n v□i m□t khung tr□i r□ng m□, m□i cá tính, s□ thích, m□i hình dung, t□□ng t□□ng c□a cá nhân đ□u có ch□ đ□ phát huy. Đ□c bài đ□□c g□i là "bài văn l□" c□a m□t h□c sinh v□n là ng□□i Vi□t Nam, nh□ng đ□□c h□c và thi □ n□□c ngoài, tôi nh□n th□y có m□t kho□ng cách vô cùng l□n gi□a l□i d□y c□a chúng ta và l□i d□y c□a h□. S□ phóng khoáng trong t□ t□□ng, t□ duy, s□ t□ do trong phát ngôn c□a các em ch□c ch□n là nh□ng đi□u khi□n chúng ta c□m th□y hoàn toàn l□ l□m. Giáo viên chúng ta h□n vô cùng lúng túng khi g□p nh□ng bài văn ki□u đó. Cho nên, g□i là phát huy tính tích c□c ch□ đ□ng c□a h□c sinh nh□ cách làm c□a ta lâu nay, th□c ra v□n mang tính ch□t n□a v□i. Nh□ng tr□□ng h□p đ□□c xem là thành công, v□n v□□ng v□t cái gì nh□ là s□ gò bó, áp đ□t. C□ th□y và trò dù "di□n" m□t cách r□t t□ nhiên, cũng khó mà thoát li h□n cái "k□ch b□n" t□n t□i ng□m, có tác d□ng m□m s□n nh□ng "l□i tho□i", t□o nên s□ ăn ý gi□a các "vai di□n". Nghĩa là c□ th□y và trò đ□u ch□a th□ thoát kh□i s□ ki□m t□a, chi ph□i c□a th□ b□n. Th□m chí, còn c□m th□y r□t ti□n khi có nó.

2.3. Tr□□c h□t, hãy nhìn v□n đ□ t□ phía ng□□i th□y. Có m□t th□c t□, ng□□i giáo viên ph□ thông (c□ THCS và THPT) ph□i cáng đáng m□t kh□i l□□ng công vi□c r□t l□n. Hãy xem các v□n đ□ ng□ văn liên quan đ□n công vi□c gi□ng d□y c□a h□: ph□n Ti□ng Vi□t, bao g□m m□i c□p đ□ (nh□ng v□n đ□ chung v□ ngôn ng□ và ti□ng Vi□t, t□ ng□, ng□ pháp, các bi□n pháp tu t□, các phong cách ch□c năng); ph□n Văn có văn h□c Vi□t Nam (t□ văn h□c dân gian đ□n văn h□c vi□t □ m□i th□i kì),

văn h□c n□□c ngoài (g□m văn h□c Trung Qu□c, □n Đ□, Nh□t B□n, Hi L□p, Nga, Anh, Pháp, Đ□c, Mĩ…); ph□n Làm văn có d□y lí thuy□t và th□c hành các ki□u ngh□ lu□n xã h□i và ngh□ lu□n văn h□c. Có giáo viên d□y văn ph□ thông đã nói đùa: anh ta ph□i cõng trên l□ng công vi□c c□a c□ khoa Ng□ văn m□t tr□□ng đ□i h□c ! V□i m□t công vi□c b□n b□ nh□ v□y, khó mà đòi h□i ng□□i giáo viên có th□ suy nghĩ kĩ càng trên nh□ng văn b□n c□ th□ trong ch□□ng trình đ□ đ□a ra ph□□ng án gi□ng d□y riêng, hoàn toàn thoát li s□ áp đ□t c□a nh□ng ý ki□n khác (nh□ng ý ki□n khác □y không t□n t□i l□ t□ mà đã thành h□ th□ng, r□t có uy l□c, khó mà thoát kh□i t□m kh□ng ch□ c□a chúng).

Có m□t yêu c□u t□t y□u đ□t ra: mu□n h□c sinh đ□c hi□u thì giáo viên không ch□ ph□i hi□u văn b□n, mà còn hình dung nh□ng con đ□□ng ti□p c□n văn b□n. Nh□ng đó đâu ph□i là chuy□n đ□n gi□n. Hãy th□ hình dung, khi đ□i di□n v□i m□t văn b□n, nh□t là nh□ng văn b□n m□i đ□□c đ□a vào sách giáo khoa nh□ m□y năm g□n đây, giáo viên s□ ti□n hành công vi□c thi□t k□ bài d□y nh□ th□ nào ? B□□c 1: nh□ l□i nh□ng đ□nh h□□ng đ□□c ti□p thu qua các chuyên đ□ thay sách (di□n gi□ có th□ là tác gi□ SGK, có th□ là c□t cán chuyên môn c□a S□ Giáo d□c t□ng d□ các đ□t chuyên đ□ do B□ Giáo d□c t□ ch□c); b□□c 2: đ□c, nghi□n ng□m văn b□n, xem h□ th□ng câu h□i h□□ng d□n □ cu□i bài; b□□c 3: tìm đ□c các tài li□u có liên quan (sách giáo viên, sách đ□ h□c t□t Ng□ văn, sách thi□t k□ bài d□y Ng□ văn, các bài phân tích v□ tác ph□m trên báo chí, trong các tài li□u tham kh□o…). Ng□p gi□a "mê h□n tr□n" sách v□ tham kh□o đó, giáo viên ph□i tìm m□t l□i đ□ đi đ□n b□□c cu□i cùng: t□ thi□t k□ bài d□y theo cách c□a mình. Nói là t□ thi□t k□, nh□ng th□c ch□t, s□ hi□u c□a giáo viên v□ văn b□n là t□ng hòa c□a nhi□u ngu□n tri th□c, nhi□u cách c□m th□ (t□c là nhi□u th□ b□n khác nhau).

Nói v□y, h□n có ng□□i s□ ch□t v□n: ch□ng l□ giáo viên văn hi□n nay l□i th□ đ□ng đ□n th□ ? Ch□ng l□, v□i nh□ng văn b□n trong ch□□ng trình, giáo viên v□n không t□ mình c□m th□, chi□m lĩnh đ□□c mà ph□i trông c□y vào các ngu□n tài li□u, cũng t□c là s□ c□m th□ ng□□i khác? Câu tr□ l□i xin nh□□ng cho nh□ng th□y cô đang tr□c ti□p d□y h□c môn Ng□ văn □ tr□□ng ph□ thông. Ch□ xin nói thêm r□ng: trong b□i c□nh hi□n nay, giáo viên nào th□c thi đ□y đ□ các b□□c nêu trên, nh□t là tìm đ□□c nhi□u bài vi□t v□ các tác ph□m trong SGK đ□ tham kh□o, so□n bài, h□n s□ đ□□c xem là ng□□i say mê chuyên môn, ch□u khó làm vi□c. Nghĩa là vi□c s□ d□ng nhu□n nhuy□n th□ b□n v□n ch□a bao gi□ b□ coi là nh□□c đi□m. Bi□t th□ đ□ hình dung rõ h□n th□c tr□ng, và cũng đ□ hi□u thêm r□ng, m□t s□ đ□i m□i t□n g□c là chuy□n không d□.

2.4. Nhìn vào phía h□c sinh, ta th□y, thái đ□ đ□i v□i môn văn c□a các em có s□ phân l□p r□t rõ. S□ đông h□c sinh hi□n nay có thiên h□□ng thi vào đ□i h□c các kh□i t□ nhiên (do d□ ki□m vi□c làm sau khi ra tr□□ng). V□i b□ ph□n này, môn Văn dĩ nhiên b□ g□t ra rìa. S□ còn l□i, r□t ít, d□ thi vào hai kh□i C, D thì h□c văn v□i m□t đ□ng c□ r□t th□c d□ng: đ□ thi đ□i h□c, cao đ□ng. Bây gi□, có ai đó nói đ□n h□c văn là đ□ th□□ng th□c văn ch□□ng, đ□ b□i đ□p mĩ c□m, đ□ hoàn thi□n nhân cách… thì ch□c ch□n s□ nh□n đ□□c t□ h□c sinh m□t n□ c□□i đ□y hàm ý. V□i nh□ng em h□c văn đ□ đ□i phó cho xong m□t môn (c□n có đi□m đ□ t□ng k□t, c□n thi t□t nghi□p), thì tài li□u tham kh□o là c□m nang trong m□i tình hu□ng. V□i nh□ng h□c sinh xác đ□nh môn Văn là m□t c□a □i ph□i v□□t qua đ□ vào đ□i h□c, thì bài gi□ng c□a th□y, nh□ng tài li□u phân tích bình gi□ng tác ph□m, nh□ng sách văn m□u, tài li□u luy□n thi…s□ là nh□ng v□t b□t li thân, là bùa h□ m□nh. Bao nhiêu năm nay, đ□ thi th□□ng h□□ng t□i tr□ng tâm ki□m tra ki□n th□c (cách hi□u, cách th□m bình, đánh giá m□t đo□n văn, đo□n th□, m□t v□n đ□ v□ tác gia, tác ph□m…). V□y, con đ□□ng ng□n nh□t đ□ đáp □ng đòi h□i c□a đáp án là n□m ki□n th□c văn qua bài d□y c□a th□y, qua tài li□u

tham kh□o. Mày mò đ□c, t□ phân tích văn b□n làm gì cho m□t th□i gian, cho hao tâm t□n trí khi mà hi□u qu□ thi□t th□c (đi□m thi) ch□c ch□n không sánh đ□□c v□i vi□c ghi chép đ□y đ□ bài h□c luy□n thi, n□m v□ng các ý trong nh□ng tài li□u đ□□c vi□t kĩ, có ch□t l□□ng. Th□ tìm đ□c m□t đáp án đ□ thi môn Văn b□t kì trong dăm b□y năm tr□ l□i đây, s□ th□y cách h□c c□a h□c sinh nh□ tình tr□ng nêu trên là m□t s□ l□a ch□n khôn ngoan.
Nh□ v□y, trong quá trình d□y h□c văn, s□ lép v□ c□a văn b□n tr□□c th□ b□n là m□t th□c t□ t□t y□u. Lu□t đ□i có c□u thì có cung. M□t nhu c□u đã đ□□c hình thành và duy trì trong ch□ng □y th□i gian thì ngu□n cung □ng đ□□ng nhiêu s□ h□t s□c phong phú. Ai c□m đ□□c ng□□i vi□t bài phân tích, bình gi□ng tác ph□m trong nhà tr□□ng? Ai c□m đ□□c ng□□i vi□t sách tham kh□o? Ai c□m đ□□c h□c sinh mua, đ□c sách ph□c v□ cho vi□c h□c đ□ thi?

2.5. Tr□□c tình tr□ng □y, ý ki□n c□a GS Tr□n Đình S□ có th□ xem nh□ ti□ng chuông báo đ□ng. Tôi nghĩ, quan đi□m cho r□ng: h□c sinh ph□i là ng□□i đ□c ch□ đ□ng, tích c□c, không b□ nhi□u, không b□ chi ph□i b□i m□t cách hi□u có s□n nào, là m□t quan đi□m đúng, c□n đ□□c kh□ng đ□nh. Xem đó là con đ□□ng đ□i m□i tri□t đ□ d□y h□c Ng□ văn cũng hoàn toàn th□a đáng. Xin đ□ng nghĩ, tr□ v□ v□i văn b□n là r□i vào khép kín, là t□□c b□ m□i quan h□ gi□a ngôn t□ v□i đ□i s□ng. Ch□ nghĩa nào cũng có "sinh m□nh", có b□ dày văn hóa, có h□i th□ đ□i s□ng ph□ vào. Ch□ e ng□□i ti□p nh□n (c□ ng□□i d□y và ng□□i h□c) không nghe đ□□c cái ph□p ph□ng c□a ngôn t□ trong văn b□n mà thôi.

3. Tr□ v□ v□i văn b□n, đ□ cao s□ c□m th□ h□n nhiên c□a h□c sinh là con đ□□ng đúng, nh□ng không d□ th□c thi trong đi□u ki□n hi□n nay. R□t nhi□u l□c c□n t□ nhi□u phía, c□ ch□ quan l□n khách quan c□n v□□t qua. Ch□ng h□n, ph□i xác đ□nh l□i m□c tiêu c□a b□ môn, xác đ□nh rõ vai trò c□a ng□□i h□c và ng□□i d□y, xây d□ng l□i ch□□ng trình, phân b□ th□i l□□ng cho các văn b□n…Trong hàng lo□t v□n đ□ nan gi□i đó, tôi xin phân tích m□y y□u t□ có □nh h□□ng tr□c ti□p t□i công vi□c đ□i m□i ph□□ng pháp theo đ□nh h□□ng nêu trên

3.1. Tr□□c h□t, ph□i có đ□□c m□t môi tr□□ng xã h□i, môi tr□□ng giáo d□c tôn tr□ng ch□ ki□n c□a cá nhân. Chúng ta th□□ng nói đ□n vi□c t□o ra không khí đ□i tho□i trong gi□ h□c, nh□ng th□c t□, đó m□i ch□ là đàm tho□i (h□i đáp) ch□ ch□a ph□i là đ□i tho□i đích th□c, t□c là s□ th□ hi□n ti□ng nói, s□ c□ xát gi□a các ý th□c. Xét v□ đ□c đi□m tâm lí, trí tu□, tình c□m l□a tu□i, h□c sinh THPT (s□p l□y b□ng tú tài) dĩ nhiên đã có trình đ□ nh□n th□c xã h□i, nh□n th□c th□m mĩ đ□t đ□n m□c có th□ đ□a ra nh□ng c□m nh□n đ□c l□p tr□□c m□t hi□n t□□ng, m□t tác ph□m. Xem m□t b□ phim, nghe m□t ca khúc, ng□m m□t b□c t□□ng…, các em có th□ có nh□n xét c□a riêng mình, v□y c□ gì tr□□c m□t văn b□n, l□i không có ph□n □ng riêng mà ph□i d□a d□m vào ý ng□□i khác? Tôi tin, n□u có đ□□c không khí th□t c□i m□, n□u đ□□c khích l□, h□c sinh s□ hoàn toàn tho□i mái trong vi□c phát bi□u ch□ ki□n. Thi□t nghĩ, □ đây c□n ph□i tính đ□n s□ nh□y c□m v□ t□ t□□ng, chính tr□ xã h□i c□a n□i dung môn h□c, n□i dung m□t s□ văn b□n có trong ch□□ng trình. Tr□□c nh□ng văn b□n nh□ Vĩnh bi□t C□u Trùng Đài (trích Vũ Nh□ Tô c□a Nguy□n Huy T□□ng), trích đo□n v□ k□ch

H□n Tr□□ng Ba da hàng th□t c□a L□u Quang Vũ, M□t ng□□i Hà N□i c□a Nguy□n Kh□i, Chi□c thuy□n ngoài xa c□a Nguy□n Minh Châu…h□c sinh s□ có th□ b□ xem là "ph□m húy" khi đ□a ra nh□ng cách nhìn, cách đánh giá v□ m□t s□ v□n đ□, m□t s□ nhân v□t n□u chúng ta v□n gi□ cách nhìn cũ. Ch□ng ph□i t□ng xu□t hi□n không ít bài vi□t c□ lăm lăm đ□a cái th□□c "yêu n□□c, nhân đ□o" đ□ đo giá tr□ c□a nh□ng tác ph□m vi□t trong giai đo□n đ□i m□i, đ□ng th□i nhân đó cũng "đo" luôn t□ t□□ng c□a tác gi□ SGK đó sao?

3.2. V□i nh□ng yêu c□u cao trong công vi□c đ□i m□i ph□□ng pháp, ng□□i giáo viên ph□i nâng cao trình đ□ và b□n lĩnh. Truy□n th□ tri th□c, rèn luy□n kĩ năng đã khó, h□□ng d□n cách c□m th□, l□i t□ duy cho h□c sinh còn khó b□i ph□n. S□ c□p nh□t tri th□c ph□i luôn đi đôi v□i nâng cao trình đ□ s□ ph□m. M□t khi đã quán tri□t tinh th□n coi h□c sinh là ch□ th□ ti□p nh□n, t□t y□u giáo viên s□ ph□i đ□i di□n v□i s□ đa d□ng, ph□c t□p trong t□ duy, trong cách phát ngôn c□a các em. Tinh th□n "nh□t nguyên" s□ đ□□c thay th□ b□ng tình tr□ng phân l□p trình đ□ c□m th□, s□ xung đ□t gi□a các lu□ng ý ki□n. Th□c t□ đó s□ là nh□ng thách th□c không nh□ đ□i v□i b□n lĩnh c□a ng□□i th□y.

3.3. Thay đ□i cách đánh giá đ□i v□i gi□ d□y c□a giáo viên cũng là m□t khâu then ch□t. Đây là khâu thu□c trách nhi□m c□a nh□ng ng□□i gi□ c□□ng v□ qu□n lí t□ c□p th□p nh□t là t□ chuyên môn cho đ□n c□p cao nh□t là chuyên viên môn Ng□ văn c□a B□ Giáo d□c và Đào t□o. Ch□ng nào ng□□i qu□n lí chuyên môn ch□a th□u tri□t nhu c□u và cách th□c đ□i m□i ph□□ng pháp d□y h□c môn Văn, ch□ng nào nh□ng tiêu chí đánh giá gi□ d□y văn ch□a có gì thay đ□i, thì ch□ng đó, m□t áp l□c vô hình v□n c□ t□n t□i, và giáo viên v□n c□ loay hoay trong s□ đ□i m□i n□a v□i đ□ kh□i chu□c s□ r□c r□i vào thân.

3.4. Cu□i cùng, ph□i thay đ□i căn b□n cách ra đ□ thi, cách ki□m tra, đánh giá đ□i v□i môn Văn. Nh□ trên đã nói, h□c đ□ thi là tình tr□ng ph□ bi□n hi□n nay. Đ□ ra ki□u gì, h□c sinh s□ tìm cách h□c ki□u □y. Khuy□n khích h□c sinh phát bi□u c□m nh□n riêng c□a mình đ□i v□i văn b□n thì ph□i tính đ□n s□ đa d□ng, phong phú c□a các ý ki□n. Khó có th□ khuôn s□ phong phú c□a th□c t□ vào m□t h□ th□ng ý c□ng nh□c, khép kín và m□t ki□u thang đi□m yêu c□u chi li đ□n m□t ph□n t□ đi□m nh□ hi□n nay.

4. Nh□ng ý ki□n đã trình bày trên đây hoàn toàn là k□t qu□ suy nghĩ c□a m□t ng□□i trong cu□c. Trong quá trình công tác c□a b□n thân, tôi đã ch□ng ki□n không bi□t bao nhiêu l□n phát đ□ng phong trào đ□i m□i ph□□ng pháp d□y h□c văn □ các c□p khác nhau, v□i nh□ng qui mô khác nhau. Giáo viên c□a chúng ta cũng không ít ng□□i có tài năng và tâm huy□t. Th□ nh□ng, th□c tr□ng d□y h□c văn thì v□n ch□a có gì kh□ quan. Có nhi□u nguyên nhân, trong đó không lo□i tr□ s□ b□t □n c□a ph□□ng pháp d□y h□c. Tôi hi□u, đ□i m□i ph□□ng pháp d□y h□c văn là c□ m□t v□n

đ□ nan gi□i, c□n m□t t□ t□□ng có tính đ□t phá, c□n có th□i gian đ□ tri□n khai, và nh□t là vai trò c□a nh□ng ng□□i th□c thi. Bài vi□t nh□ này ch□ góp thêm m□t ti□ng nói, hi v□ng không ph□i là ti□ng nói l□c lõng tr□□c th□c t□.